

**Doc. JUDr. Marek Števček, PhD., Právnická fakulta Univerzity Komenského Prof.
JUDr. Marek Števček, PhD., Právnická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave**

Spectabilis

Doc. JUDr. Eduard Burda, PhD.

Dekan

Univerzita Komenského v Bratislave
Právnická fakulta

Oponentský posudok

Vážený pán dekan,

v nadväznosti na Vašu požiadavku Vám predkladám oponentský posudok habilitačnej práce

JUDr. Rudolf Kasinec, PhD.: Občan verzus štátna moc: justičný omyl, občianska neposlušnosť, právo na odpor¹

I.

Všeobecná teória práva je nepochybne kráľovskou právnickou disciplínou, v pravom zmysle slova počiatkom akýchkoľvek hlbších úvah o práve ako kľúčovom spoločenskom normatívnom systéme. Nenadarmo sa hovorí, že najlepšou praxou je dobrá teória – platnosť tejto paroly je v praxi bagatelizovaná, ba nad teoretickými prácami kadekto „ohrňa nos“.

Aj, no nielen so zreteľom na uvedené som s potechou prijal oponentúru práce Rudolfa Kasinca, ktorého vedeckú dráhu sledujem prakticky od jej počiatkov. S ešte väčšou potechou konštatujem, že z neho rastie dôstojný nástupca veľkých mien právnych teoretikov, pričom o budúcnosť vedného odboru bude postarané, ak budeme publikovať práce podobné tej oponovanej.

¹ Kasinec, R.: *Občan verzus štátna moc: justičný omyl, občianska neposlušnosť, právo na odpor*. Bratislava: Wolters Kluwer 2017, s. 181.

Možno konštatovať, že zvolená téma ide o problematiku latentne aktuálnu s možnosťou jej hlbokého teoretického rozpracovania. Neveľké množstvo vedeckých prác z tejto oblasti je toho jasným dôkazom. Fakt, ktorý je potrebné osobitne zdôrazniť, však svedčí v prospech témy vari najviac: problematika najmä justičného omylu je tak trochu „nechceným dieťaťom“ v tom zmysle, že doktrinálne jej bola venovaná pozornosť len minimálne – až doposiaľ. Predložená práca predstavuje dosiaľ jediná ucelenú prácu nielen v slovenskej právnej vede, ale i v širšom stredoeurópskom zábere. A nedá sa nepodotknúť, že nastavila latku veľmi vysoko.

So zreteľom na uvedené je preto potrebné výsostne oceniť výber témy, o to viac, že ide o prácu teoretickú a analytickú.

Výber témy vždy závisí na zvolenej optike a metodike vedeckého skúmania, ktoré sú zase odvislé od osobných preferencií a afíní autora. Autor tejto práce sa špecificky sústredil na pomerne neprebádanú oblasť, a túto poníma komplexne, nielen deskriptívne a vnútorne komparatívne, ale analyticky. Na tejto platforme potom autor rozvinul komplexnú prácu, dostatočne hlbokú na to, aby reflektovala problémy (mnohé, iste nie všetky) tejto problematiky.

Možno konštatovať, že práca je z hľadiska svojej témy, no i samotného spracovania, obohatením slovenskej právnej vedy, osobitne všeobecnej teórie práva. Komplexné spracovanie tejto problematiky absentovalo – z tohto hľadiska je výber témy hodnotený vysoko pozitívne.

II.

Z hľadiska systematiky sa práca člení na tri kapitoly a záver. Vzhľadom na rozsah práce je už na prvý pohľad viditeľná istá nevyhnutná miera selekcie, napriek tomu ide o prácu kompaktnú, vnútorne konzistentnú a systémovo kompaktnú.

Autor správne volí metodické postupy svojej práce a nastoľuje hypotézu svojho vedeckého bádania. V ďalšom texte potom túto hypotézu skúma, rozvíja, podrobuje kritickej analýze a s použitím vedeckých metód dospieva k záveru. Metodika vedeckej práce bola dodržaná na veľmi slušnej úrovni. Voči zvolenej systematike, metodologickému inštrumentáriu a vedeckému systému autora nemožno mať zásadnejšie výhrady.

Pristavím sa pri dvoch parciálnych problémoch, ktoré zároveň odporúčam ako otázky do habilitačnej vedeckej rozpravy. Tou prvou sú vzájomné korelácie omylu v civilistike (omyl ako kategória teórie právnych úkonov) a justičného omylu. Kladiem túto vo svojej podstate

doplňujúcu otázku preto, lebo autor ju v prvej kapitole podľa môjho názoru dost' podcenil – kvantitatívne, ale i kvalitatívne je problematika omylu v jednotlivých špeciálnych pozitívno-právnych disciplínach značne poddimenzovaná (prakticky tvorí iba povrchný jednostranový vstup do problematiky). Chápem, že nejde o ťažiskovú afinitu autora v kontexte jeho vedeckého záberu, no zodpovedaním tejto otázky osvedčí taký žiadaný a nevyhnutný nadhľad (a v neposlednom rade i prehľad a schopnosť načrieť i do teórie pozitívneho práva).

Na druhú otázku upriamim moju pozornosť nesporne sympatický úmysel autora orientovať sa i vo filozofickej spisbe. Citácie Aristotelovej Etiky Nikomachovej takpovediac patria do každej teoretickej práce o spravodlivosti v jej aktuálnych podobách, čoby etalón uvažovania v ním (Aristotelom) definovaných kategóriách. V tejto súvislosti na prvý pohľad drobná poznámka – Platónove a Aristotelove práce sa zvyknú citovať inak, ako ich cituje autor, a síce nie podľa strany a vydavateľa, ale podľa jednotnej klasifikácie podľa tzv. Stephanových a Bekkerových čísel (marginálii). Primárne ma však zaujíma náhľad autora na vzájomné korelácie filozofie, filozofie práva a teórie práva. Je denotát týchto pojmov ak nie totožný, tak aspoň v niečom sa prekrývajúci?

K obsahu práce však nemožno mať vážnejších výhrad, autor tému uchopil s hlbokou znalosťou veci, systémových väzieb a súvislostí, akcentujúc pritom i najnovšie trendy tohto segmentu práva.

Systematika a štruktúra práce je prehľadná a formálno-logicky správne stratifikovaná. V jednotlivých kapitolách je na vedeckej úrovni podaný výklad jednotlivých inštitútov, resp. jednotlivých parciálnych problémov. Práca je vecne bez chýb.

Obsahová stránka práce splnila to, čo sa od takýchto prác očakáva.

III.

Formálna stránka práce je takisto na vynikajúcej úrovni (o prakticky nulovej miere zhody s inými prácami oponent ani v najmenšom nepochyboval). Syntakticko-gramaticky práca nevykazuje zásadné nedostatky. Práca s primárnymi i sekundárnymi prameňmi je na veľmi slušnej úrovni. Okrem monografií je hojne zastúpená i periodická časopisecká literatúra, okrem českej literatúry autor pochopiteľne pracuje i s relevantnými inojazyčnými publikáciami a historickou literatúrou. Práca s judikatúrou je takisto na nadštandardnej úrovni, akceptujem však primárne doktrinálny charakter práce.

Práca je po formálnej stránke pomerne kompaktným celkom, s minimálnymi formálnymi chybami uvedenými vyššie. Je volený správny spôsob citačného indexu s bohatou bibliografiou najmä českej a slovenskej proveniencie.

IV.

Predložená práca predstavuje kvalitnú vedeckú prácu, korešpondujúcu s vedeckou, pedagogickou i publikačnou vyzretosťou autora a nepochybne spĺňa štandardy habilitačných prác. Autor v plnej miere (a opätovne) osvedčil schopnosť samostatnej vedeckej práce na vysokej úrovni. Rozsahom i obsahom je spôsobilá postúpiť na ústnu obhajobu, a stať sa dôstojným podkladom pre udelenie titulu „docent“ v odbore teória práva.

So zreteľom na uvedené preto posudzovanú prácu

o d p o r ú ě a m

prijat' ako podklad na habilitačné konanie a po jeho úspešnom absolvovaní udeliť JUDr. Rudolfovi Kasincovi, PhD. vedecko-pedagogický titul docent v odbore 3. 4. 2. Teória a dejiny štátu a práva.

Bratislava 10. 10. 2017

Prof. JUDr. Marek Števček, PhD.